

SUOMEN TUOMARILIITTO - FINLANDS DOMAREFÖRBUND r.y.

Kertomus yhdistyksen toiminnasta vuonna 2021

TUOMARILIITON JÄSENET

Suomen tuomariliitto ry:n jäseniä ovat Hallinto-oikeustuomarit ry, Korkeimpien oikeuksien virkamiehet ry, Käräjäoikeustuomarit ry, Suomen Erityistuomarit ry ja Suomen hovioikeustuomarit ry. Jäsenedistysten jäsenmäärä vuonna 2021 on ollut 625.

HALLITUS JA VALIOKUNNAT

Vuoden 2021 vuosikokoukseen saakka toimivat vuoden 2020 vuosikokouksessa valitut toimihenkilöt, jotka ilmenevät vuotta 2019 koskevasta kertomuksesta. Vuosikokouksessa 21.5.2021 valittiin seuraavat toimielimet. Toimielinten sihteerit on valittu asianomaisten toimielinten kokouksissa.

Tuomariliiton hallitukseen ovat kuuluneet puheenjohtajana Sanna Mantila, varapuheenjohtajana Minna Hällström ja varsinaisina jäseninä Veera Kankaanrinta, Samuli Yli-Rahnasto, Juha Hartikainen, Tero Särkikangas, Maija-Liisa Goebel ja Minna Heikinsalmi. Sihteerinä on toiminut Fanny Pihlström.

Tuomariliiton oikeuspoliittiseen valiokuntaan ovat kuuluneet puheenjohtajana Sanna Mantila ja varsinaisina jäseninä Johanna Helminen, Sari Nevalainen, Jurkka Jämsä, Antti Mikkonen, Riikka Pirttisalo (1.12.2021 asti) ja Karri Tolttila (1.12.2021 asti). Valiokunnan sihteerinä on toiminut Laura Kirvesniemi.

Tuomariliiton edunvalvontavaliokuntaan ovat kuuluneet puheenjohtajana Minna Hällström ja varsinaisina jäseninä Samuli Yli-Rahnasto, Juha Hartikainen, Tero Särkikangas, Maija-Liisa Goebel ja Marja-Liisa Judström.

Tuomariliiton oikeuspoliittisesta toiminnasta on vastannut Sanna Mantila, edunvalvonnasta Minna Hällström ja kansainvälisestä toiminnasta Veera Kankaanrinta.

TOIMINNANTARKASTAJAT

Toiminnantarkastajina ovat toimineet Lauri Länsman ja Anu Välimäki. Varatoiminnantarkastajina ovat toimineet Oskar Kulmala ja Sini Majlander.

PALKAT JA PALKKIOT

Kiky-sopimuksen perusteella vuonna 2016 leikatut määrärahat työaikalain ulkopuolelle kuuluvien henkilöstöryhmien osalta palautettiin tuomioistuinten määrärahoihin valtion vuoden 2021 talousarviossa.

Palkkausjärjestelmän kehittämisen valmistelua jatkettiin oikeusministeriön työryhmän mietinnön Tuomioistuinten tuomareiden ja lakimiesten palkkausjärjestelmän kehittäminen 2020:16 pohjalta.

Minna Hällström ja Antti Tapanila osallistuivat Tuomariliiton, JUKO ry:n ja Tuomioistuinviraston edustajien kokoukseen 19.3.2021 palkkausuudistuksen valmistelun jatkamisesta ja neuvottelujen aloittamisesta. Neuvottelut aloitettiin Tuomioistuinviraston kanssa 8.6.2021 ja jatkettiin 4.10., 22.11. ja 21.12.2021. Neuvotteluihin osallistuivat Tuomariliitosta Minna Hällström ja Sanna Mantila ja JUKO ry:stä pääluottamusmies Sari Aho.

Tuomioistuinvirasto esitti 18.6.2021 valtiovarainministeriölle, että siirrytään niin sanottuun lakipalkkaan virkaehtosopimusjärjestelmän sijasta. Valtion työmarkkinalaitos ilmoitti 25.11.2021 kannattavansa palkkauksen kehittämistä virkaehtosopimusjärjestelmässä. Tuomioistuinvirasto ilmoitti 22.12.2021, että työmarkkinalaitoksen vastaus ei antanut aihetta muuttaa johtokunnan aikaisempaa linjausta. Tuomioistuinvirasto ilmoitti samalla jatkavansa neuvotteluita työntekijäpuolen kanssa huhtikuussa 2022 valmisteltuaan asiaa ensin sisäisesti.

Minna Hällström ja Tero Särkikangas osallistuivat paikallisneuvotteluihin Tuomioistuinviraston ja oikeusministeriön kanssa virkaehtosopimukseen perustuvan virastoerän kohdentamisesta 13.1., 27.1., 10.2. ja 4.3.2021. Neuvottelutulos 1 % suuruisen virastoerän kohdentamisesta saavutettiin 4.3.2021. Virastoerä toteutettiin 1.5.2021 lukien siten, että palkkausluokkia T11 ja T12 korotettiin sekä 6. kokemuksellisesti korotettiin 27,7 prosentista 30 prosenttiin. Yleiskorotus 0,97 % maksettiin 1.6.2021 lukien. Lisäksi tarkentavaan virkaehtosopimukseen sisällytettiin uutena palkkausluokkana asessorien palkkausta säätelevä palkkausluokka T10,5, joka aikaisemmin perustui työnantajan päätökseen. Tällä ei ollut kustannusvaikutusta.

Tuomariliitto esitti 13.9.2021 Tuomioistuinvirastolle, että palkkausuudistuksesta erillään aloitetaan neuvottelut oikeusministeriön päätökseen perustuvan käräjänotaarin istuntolisän korottamisesta 175 eurosta 600 euroon. Tuomioistuinvirasto kieltäytyi 13.10.2021.

Tuomariliitto esitti 5.11.2021, että avioliittoasetusta muutetaan siten, että viraston aukioloajan ulkopuolella toimitetusta vihkimisestä valtiolle suoritettava maksu korotetaan 250 eurosta 350 euroon ja että virkamiehelle maksettava palkkio 200 euroa korotetaan 300 euroon.

Tuomariliitto esitti myös 5.11.2021, että oikeusministeriön päätökseen perustuvaa korvausta varallaoloajasta päivystysajan pituuden mukaan korotetaan 80 eurosta 110 euroon, 160 euroa korotetaan 220 euroon ja 235 euroa korotetaan 300 euroon. Lisäksi Tuomariliitto esitti, että toimenpidekorvaus päivystysvuoron aikana istunnossa käsiteltäviltä asioilta 320 euroa/vangitsemis- tai säilöönnottoasia korotetaan 400 euroon ja 135 euroa/muu asia (telekuuntelu, televalvonta, tekninen tarkkailu) korotetaan 200 euroon.

Tuomariliitto esitti 5.11.2021 lisäksi, että oikeusministeriön päätökseen perustuva esteettömälle puheenjohtajalle maksettava 400 euroa/istuntopäivä korotetaan 500 euroon, muulle esteettömälle jäsenelle maksettava korvaus 280 euroa/istuntopäivä korotetaan 350 euroon. Lisäksi

Tuomariliitto esitti, että valmistelusta huolehtivalle jäsenelle suoritetaan lisäksi kahta istuntopäivää vastaava palkkio.

TAPAHTUMAT

Lakimiesliitto ja Tuomariliitto järjestivät yhdessä edunvalvontaseminaariin 26.1.2021.

Tuomariliitto ja sen suurimmat jäsenjärjestöt Käräjäoikeustuomarit ry, Suomen hovioikeustuomarit ry ja Hallinto-oikeustuomarit ry ovat pitäneet 21.5.2021 vuosikokouksensa Helsingissä.

Tuomariliiton hallitus ja jäsenyhdistykset järjestivät Skype-tiedotustilaisuuden 21.6.2021. Tilaisuudessa käsiteltiin palkkatyöryhmän työn etenemisestä sekä Tuomariliitossa aikaisemmin tehtyjä linjauksia palkkauksen kehittämiseksi ja palkkausjärjestelmän irrottamiseksi virkaehtosopimusjärjestelmästä.

Koronatilanteen vuoksi Tuomaripäivä jouduttiin peruuttamaan lokakuulta 2021 ja se siirrettiin pidettäväksi 14.10.2022.

JÄSENYHDISTYSTEN EDUSTAJAT LAKIMIESLIITOSSA

Valtuuskunnan jäseniä ovat olleet Hanna Nieminen-Finne, Nora Viikari, Anna Pitkänen, Taina Hakkarainen, Stina Selander, Riku Jaakkola, Veera Kankaanrinta, Petra Spring ja Pasi Oikkonen (21.10.2022 asti). Valtuuskuntavaalien 2021 jälkeen jäseniä ovat olleet Sofia Laaksonen, Tiina Nurmimäki, Hanna Vainionpää, Anna Pitkänen, Petra Spring, Paula Virrankoski, Nora Viikari, Pekka Louhelainen ja Veera Kankaanrinta.

Anna Pitkänen ja Paula Virrankoski ovat olleet hallituksen varsinaisia jäseniä.

Marja-Liisa Judström on toiminut julkisen sektorin valiokunnan varapuheenjohtajana ja varsinaisena jäsenenä sekä Minna Hällström, Jaana Hemminki 30.6.2021 saakka, Tero Särkikangas 1.7.2021 alkaen ja Outi Sandberg ovat olleet julkisen sektorin valiokunnan varsinaisia jäseniä.

Paula Virrankoski on ollut oikeuspoliittisen valiokunnan puheenjohtaja.

Anna Pitkänen on jäsenpalveluvaliokunnan puheenjohtaja.

Liisa Hämeen-Anttila on ollut tulevaisuusvaliokunnan jäsen.

Jaana Hemminki on ollut työelämätoimikunnan jäsen.

Marja-Liisa Judström on ollut stipenditoimikunnan jäsen.

Lakimiesuutisten toimitusneuvoston jäseninä ovat olleet Petra Spring ja Johanna Helminen.

Lakimiesliiton valtuuskunnan vaalissa 2021 tuomareiden ja esittelijöiden vaaliliiton yhteisenä vaaliasiamiehenä on toiminut Paula Klami-Wetterstein.

OSALLISTUMINEN ULKOPUOLISIIN ELIMIIN JA NEUVOTTELUIHIN

Samuli Yli-Rahnasto jatkoi Tuomariliiton edustajana välimiesmenettelylain uudistamisen seurantaryhmässä. Työryhmän toimikautta jatkettiin vuoden 2021 loppuun.

Minna Hällström, Anna Pitkänen ja Hanna Piitulainen ovat Tuomariliiton edustajina Tuomioistuineläytöksen yhteistoimintaneuvostossa.

Minna Hällström on Tuomariliiton ja muiden henkilöstöjärjestöjen edustajana tuomioistuinten taloudellisten mittareiden kehittämistä käsittelevässä työryhmässä.

Minna Hällström ja Antti Tapanila osallistuivat 7.1.2021 Tuomariliiton ja pääluottamusmies Sari Ahon aloitteesta järjestettyyn kokoukseen Tuomioistuinviraston kanssa.

Minna Hällström osallistui 15.1.2021 ja 7.9.2021 oikeusministeriön hallinnonalan yhteistoimintakokoukseen.

Minna Hällström ja Veera Kankaanrinta osallistuvat 28.1.2021 Lakimiesliiton maalittamisen työsuojelun toimintaohjelman laatimista koskevaan seminaariin.

Antti Tapanila osallistui 1.2.2021 ja Minna Hällström 1.3.2021 maalittamista koskevaan järjestöjen kokoukseen. Minna Hällström ja Sanna Mantila osallistuivat järjestöjen maalittamisen kriminalisointia koskevaan kokoukseen 9.6.2021.

Minna Hällström osallistui 12.2.2021 pidettyyn oikeusministeriön hallinnonalan kokoukseen.

Minna Hällström ja Anna Pitkänen osallistuivat Tuomioistuineläytöksen yhteistoimintaneuvoston kokoukseen 23.3.2021, 22.6.2021, 21.9.2021 ja 16.11.2021. Lisäksi Anna Pitkänen osallistui Tuomioistuineläytöksen yhteistoimintaneuvoston kokoukseen 18.5.2021.

Pekka Louhelainen osallistui kahteen Tuomioistuinviraston järjestämiin oikeudenkäyntien videotallennusta koskeviin työpajoihin.

Minna Hällström osallistui oikeusministeriön ja hallinnonalan yhteiseen talousyhteistoimintakokoukseen 12.4.2021, 18.5.2021 ja 20.12.2021.

Kari Vesanen nimitettiin Tuomariliiton edustajana jäseneksi julkisyhteisön vahingonkorvausvastuuta koskevalle työryhmälle asetettavaan seurantaryhmään.

Sanna Mantila ja Minna Hällström osallistuivat Tuomioistuinviraston ja henkilöstöjärjestöjen tapaamiseen 8.10.2021.

Sanna Mantila, Minna Hällström, Samuli Yli-Rahnasto ja Anna Pitkänen osallistuivat Tuomarinkoulutuslautakunnan Tuomariliiton hallitukselle järjestämään käräjänotaarien valintajärjestelmää koskevan keskustelutilaisuuteen 27.10.2021.

Minna Hällström osallistui AIPA-hankkeen henkilöstörakennetyöryhmän kokouksiin 26.10.2021 ja 22.11.2021.

Anna Pitkänen osallistui 10.12.2021 alatyöryhmän kokoukseen, jossa käsiteltiin rikosasioiden yhteiskunnallista ja toimijoiden tilannekuvaa, toimintaedellytyksiä ja tavoitetilaa.

Minna Hällström osallistui tuomioistuinten taloudellisten mittareiden kehittämistä koskevan työryhmän kokoukseen 1.12.2021 ja 21.12.2021.

Anna Pitkänen osallistui oikeudenhoidon selontekoa valmistelevan koordinaatioryhmän alatyöryhmän kokoukseen 10.12.2021.

LAUSUNNOT MINISTERIÖILLE JA EDUSKUNNALLE

Tuomariliitto on antanut seuraavat lausunnot:

Lausunto lakivaliokunnalle hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi rikoslain 25 luvun 9 §:n muuttamisesta 29.1.2021

Lausunto selvityksestä oikeusapu- ja edunvalvontaviraston perustamiseksi 29.1.2021

Lausunto lakivaliokunnalle tuomareiden koulutusuudistuksesta 17.2.2021

Lausunto videotallennustyöryhmän mietinnöstä koskien suullisen todistelun vastaan-ottamista tallenteelta 19.2.2021

Lausunto sotilasoikeudenkäyntilainsäädännön uudistamisesta 14.4.2021

Lausunto oikeusministeriön tuomareiden koulutusuudistuksen vaikutuksista laaditusta selvityksestä 28.6.2021

Lausunto oikeudenkäyntikuluja riita-asioissa koskevasta arviomuistiosta 30.6.2021

Lausunto työryhmän mietinnöstä velkajärjestelylain muuttamiseksi 2.7.2021

Lausunto oikeusministeriön työryhmän välimietinnöstä yrityksen saneerauksesta annetun lain muuttamiseksi 2.7.2021

Lausunto työryhmän ehdotuksesta valtion toimitilastrategiaksi 10.9.2021

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi 15.9.2021

Lausunto oikeudenkäyntien mahdolliseen tulevaan suullisen todistelun tallentamiseen liittyvälle tietojärjestelmälle asetettavista vaatimuksista 15.9.2021

Lausunto Hallituksen esityksestä (HE 146/2021 vp) eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2022 (oikeusvaltio ja oikeusturva) 6.10.2021

Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle suullisen todistelun tallentamista ja vastaanottamista yleisissä tuomioistuimissa koskevan lainsäädännön uudistamiseksi 14.10.2021

Lisälausunto lakivaliokunnalle hallituksen esityksestä eduskunnalle suullisen todistelun tallentamista ja vastaanottamista yleisissä tuomioistuimissa koskevan lainsäädännön uudistamiseksi 22.10.2021

Lausunto työryhmän mietinnöstä lähestymiskiellon tehostamiseksi 8.11.2021

KUULEMISTILAISUUDET

Antti Tapanila oli lakivaliokunnan kuultavana 18.2.2021 tuomareiden koulutus uudistuksesta.

Minna Hällström oli lakivaliokunnan kuultavana 20.5.2021 julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2022 - 2025.

Samuli Yli-Rahnasto oli lakivaliokunnan kuultavana 15.10.2021 suullisen todistelun tallentamista ja vastaanottamista yleisissä tuomioistuimissa koskevan lainsäädännön uudistamista koskevan hallituksen esityksen johdosta.

KANSAINVÄLINEN TOIMINTA

Kati Haanpää osallistui EAJ:n järjestämään webinaariin 18.1.2021 koskien Puolan tilannetta.

Tuomariliitto toimitti ulkoministeriölle 7.1.2021 vastauksen YK:n tuomareiden ja juristien riippumattomuutta tarkastelevan erityisraportin kyselyyn.

Kati Haanpää osallistui EAJ:n kokoukseen 5.2.2021.

Kimmo Vanne ja Päivi Hirvelä antoivat 26.2.2021 vastaukset CCJE:n kyselyyn.

Kati Haanpää osallistui Baselin oikeuslaitoksen järjestämään konferenssiin 12.3.2021, jossa oli aiheena oikeudellinen riippumattomuus ja vallanjako Euroopassa ja Sveitsissä.

Kati Haanpää on osallistunut 16.3.2021 Euroopan komission oikeusvaltionraportin tekoon.

Marja-Liisa Judström osallistui IAJ:n kokoukseen 11.-12.9.2021.

Marja-Liisa Judström ja Hannele Klemettinen ovat toimineet tilintarkastajina Euroopan Hallinto-oikeustuomareiden liitossa (VEV, AEAJ). Judström osallistui 15.-16.10.2021 pidettyyn AEAJ:n vuosikokoustahtumaan.

MUU TOIMINTA

Tuomariliiton hallitus asetti kokouksessaan 23.8.2021 työryhmän valmistelemaan tuomareiden eettisen neuvottelukunnan perustamista. Työryhmän jäseninä ovat toimineet Minna Heikinsalmi, Maija-Liisa Goebel, Jurkka Jämsä, Juho Päckilä ja Sanna Aalto. Työryhmä kokoontui kuusi kertaa ja lisäksi asiaa valmisteltiin kirjallisesti. Työryhmä toimitti neuvottelukunnan perustamisen käytännön kysymyksistä mietinnön oheisaineistoinen hallitukselle 22.12.2021.

Tuomariliitto antoi 8.3.2021 lausunnon Tuomioistuinvirastolle tuomareita edustavien järjestöjen kuulemisesta Tuomioistuinviraston johtokunnan kahden varajäsenen nimeämisestä kesken toimikauden

Tuomariliitto antoi 23.4.2021 tiedotteen aiheesta ”Tuomioistuimien riippumattomuuden laaja-alainen selvittäminen on perusteltua”

Tuomariliitto antoi 26.8.2021 tiedotteen otsikolla ”Oikeudenhoidon uskottavuus on murenemassa”

Tuomariliitto antoi 20.10.2021 tiedotteen otsikolla ”Selonteon lisäksi tarvitaan välittömiä toimenpiteitä tuomioistuinlaitoksen rahoituksen korjaamiseksi”

Sanna Mantila oli yhdessä ja Asianajoliiton puheenjohtajan kanssa haastattelussa MTV:ssä 14.10.2021 oikeudenkäyntien pitkittymisestä.

Tuomariliitto antoi lausunnon Tuomioistuinvirastolle valtiovarainvaliokunnalle 6.10.2021 annettuun lausuntoon viitaten kiinnittääkseen erityistä huomiota tuomioistuinlaitoksen perusrahoituksen tasokorotukseen.

Tuomariliitto toimi aktiivisesti Twitterissä.

TULOSLASKELMA

Tuomariliiton tuloslaskelma ajalta 1.1. - 31.12.2021 osoittaa 6.884,40 euron ylijäämää.